

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ

ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ редакционно-административния комитетъ, състоящъ отъ: Хр. С. Георгиевъ, управителъ на Княжескитѣ лозя и изби въ гр. Евксиноградъ, Д. Торомановъ, А. Гечевъ и К. Илиевъ, учители при Плѣвентското Държавно Винарско-Земледѣлческо училище, М. Чукчуковъ и К. Малковъ, учители при Руссенското Държавно Земледѣлческо училище.

„Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ“ излиза два пѣти въ мѣсеца: на 1 и 15 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвентъ.

Необнародвани рѣкописи, по желанието на авторитѣ имъ се върщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 20 ст. на редъ.

 На всичкитѣ ученици се отстъпя за 3 лева годишно.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Рѣчна или машинна работа; 2) Кога и какъ трѣбва да се копажтъ дупкитѣ за посаждане на фиданки?; 3) За посаждане прѣдпочитайте увѣхнали картофи; 4) Нови открития по запазването на оборския торъ; 5) Приготовление на ликйори отъ прѣсни плодове; 6) Курсъ по Ройфайзеновитѣ земледѣлчески дружества; 7) Земледѣлчески вартантъ въ Франция; 8) Гроздобера въ Италия прѣзъ 1897 год.; 9) Конкурсенъ испитъ; 10) Обявление; 11) Новъ.

Рѣчна или машинна работа.

Земледѣлческитѣ оръдия и машини състоятъ отъ съставнитѣ части на земледѣлческия капиталъ, които правятъ труда — работата на земледѣлца най-вече производителна, разбира се, когато бждатъ употребени разумно; въ противенъ случай тѣ биватъ безполѣзни, даже и често пѣти и съсипателни за земледѣлца. Ето защо всѣки разуменъ земледѣлецъ, който иска да се ползува отъ рамаднитѣ и многобройнитѣ ползи отъ машинитѣ, прѣди да си достави такива — трѣбва да направи смѣтка и намѣри: колко му струва еденица отъ известна работа, (напр. пожениването или покосването на 1 декаръ) извършенъ съ рѣка (въ случая съ сѣрпъ или коса) и колко би му струвала същата работа, ако е извършена съ машина (косачка или жътварка). И ако намѣри, че извършването на работата съ машина пада по-евтино, отъ колкото извършването на същата работа съ рѣка, то тогава чакъ да направи постѣпка за намяняването на съответствующата машина.

У насъ и въ това отношение сж правени голѣми грѣшки. Много земледѣлци, по прѣпорѣката на други, ужъ по свѣдующи по тѣзи работи, сж си доставяли разни едри машини, като: жътварки, косачки и др., които за голѣмо съжаление, днесъ за днесъ не служатъ за друго нищо, освѣнъ едно удобно прибѣжище на домашнитѣ птици. Тази несполуки въ прѣпорѣката, сж направили

и безъ това недовѣрчивия нашъ земледѣлецъ, да гледа съ още по-лоше око — съ още по-голѣмо недовѣрие къмъ нововъведенията.

За да обяснимъ всичко гореказано, относително замѣняването на рѣчната работа съ машинна ще вземемъ единъ примѣръ:

Да кажемъ, че имаме единъ земледѣлецъ, който има 200 декара (20 ha.) ливади. До сега ливадитѣ си е косилъ съ коса. Пита се не ще ли бжде по-изгодно на този земледѣлецъ, ако за напредъ вмѣсто съ коса, коси ливадитѣ си съ машина — косачка? За да рѣшимъ този въпросъ трѣбва да изчислимъ, колко разноси отиватъ по покосването на 200 декара ливади съ коса и колко отиватъ, ако косидбата се извърши съ косачка, слѣдъ това полученитѣ резултати да приведемъ на еденица пространство, напр. на 1 декаръ и слѣдъ като направимъ сравнение ще видимъ, да ли косидбата съ коса, или тази съ машина пада по-евтино.

Покосването на 200 декара ливади съ коса ще струва:

1) Стойността на употребената рѣчна работа. Тази се намира като умножимъ числото на употребенитѣ надници за покосването на ливадитѣ на еденичната цѣна на надницитѣ. Единъ работникъ покосва за единъ день 3 декара, а за 1 день му се плащатъ 3 лева (заедно съ храната). За покосването на всичкитѣ ливади ще отидатъ: $200 : 3 = 66.7$ надници; $66.7 \text{ надници} \times 3 \text{ лева} = 200.10 \text{ лева}$.

2) За нагледването на работата (0% за управление) обикновено се смѣта 5 0/0 отъ готово-исхарчената сума; въ

случая е похарчено $200 \cdot 10$ л., 5% отъ тѣхъ $= 10 \cdot 00$ лева.

Всичко $210 \cdot 10$ *) л.

Всичкиѣ разноси по покосванието на 200 декара ливади възлизатъ на $210 \cdot 10$ лева; покосванието на 1 декаръ съ коса ще струва: $210 \cdot 10 : 200 = 1$ левъ и 5 ст.

Покосванието на сѣщото пространство ливади съ машина — косачна струва:

1) Разноси по принадлежащата се частъ отъ постройката, въ която се пази косачката. Да кажемъ, че за косачката се падатъ 20 лева отъ постройката. Отъ тѣхъ трѣбва да минемъ на смѣтка на ливадитѣ 8% лихва (всѣки капиталъ вложенъ въ земледѣлческото производство трѣбва да принася лихва) и 2% за погашение и поправки (ремонтъ) — всичко 10% $2 \cdot 00$ лева.

2) Разноси по вложения капиталъ въ косачката; ти струва 500 лева, служи 10 години, значи всѣка година се истрива отъ неѣ, или по добръ казано поглѣща се отъ неѣ въ производствата: $500 : 10 = 50$ лева. За поправки всѣка година отиватъ 25 лева и за лихва 12% отъ 500 правятъ 60 лева. Слѣдователно, всички разноси по косачката (погашение, ремонтъ и лихва) възлизатъ на 135 лева.

3) Обратливъ капиталъ. За мазание отиватъ за всѣки работенъ день по 50 стотинки за масло. Прѣзъ цѣлата година косачката работи 200 декара : 40 декара (дневната производителностъ на косачката) $= 5$ дни; 5 дни $\times$ 50 стотинки $=$ $2 \cdot 50$ лева.

4) Стойността на рѣчната работа. Косачката рѣботи 5 дена. Единъ работникъ е достатѣченъ за карание на косачката, той получава $2 \cdot 50$ лева. $5 \times 2 \cdot 50 = 12 \cdot 50$ лева.

5) Стойността на впрѣгатната работа. За каранието на косачката сѣ достатѣчни два коня, които иматъ по 4 лева. Косачката работи прѣзъ годината само 5 дни, слѣдователно стойността на впр. работа ще бѣде $5 \times 4 = 20$ лева.

6) За нагледвание на работата; 5% отъ готово изхарчената сума (35 лева) $1 \cdot 75$ лева.

Всичко 173.75 лева.

Единъ декаръ покосенъ съ косачка, ще ни падне по $173 \cdot 75 : 200 = 0.87$ лева, а сѣщия декаръ покосенъ съ коса пада ни по 1.05 лева. Значи за въ даденото имение, ако нѣма нѣкоя друга спѣнка, може и трѣбва да се замѣни рѣчната косидба съ машинна, понеже съ послѣдната освѣнтъ гдѣто за всѣки декаръ се прави икономия по 18 стотинки, нѣ и самата косидба се извършва тѣкмо въ врѣмето отговарающе за това; когато при рѣчната косидба често пѣти по нѣмание косачи, трѣвата прѣзрява и сѣното подиръ не струва за нищо.

Обаче всѣки пѣтъ при правѣнието на тѣзи смѣтки, трѣбва да се взематъ въ сѣображение и други нѣкой обстоятелства, които така сѣщо и-

*) Ако въ мѣстността гдѣто се намира стопанството е обичай, щото работницитѣ да косѣтъ съ коси, които имъ дава стопанина, то въ такъвъ случай къмъ тѣзи разноси трѣбва да се притурятъ и слѣдующитѣ: лихва отъ капитала, погашение и поправки отъ капитала въ косата съ всичкитѣ принадлежности. Въ този случай работницитѣ косятъ съ свой коси, за това и тѣ сѣ изоставени.

матъ рѣшающе значение при въвежданието на машинитѣ. Тѣ сѣ слѣдующитѣ: 1) Да ли топографическото положение на земитѣ е таково, каквото се изисква отъ машината, въ противенъ случай и при износна смѣтка, машината не може да се въведе. Така напр. работата на косачкитѣ, жѣтваркитѣ и др. бива добра, само тогава, ако землищата, на които работятъ сѣ равни; 2) Да ли близо имението се намиратъ ковацници или мастори, та въ случай, че се ступи или поврѣди нѣкоя частъ отъ машината, да може бързо и евтено да се направи или поправи. У насъ смѣло може да се каже, че тази е една отъ най-голѣмитѣ спѣнки за въвежданието на машинитѣ. Чести случай сѣ гдѣто земледѣлеца за поврѣдата на една малка частъ отъ машината, захвърля цѣлата машина и 3) Да ли размѣритѣ на отдѣлнитѣ парчета земи сѣ такива, да може машината свободно да работи. У насъ земитѣ на земледѣлцитѣ сѣ така раскѣсани на дребни парчета (ивици) и продължаватъ да се раскѣсватъ, щото въвежданието на много машини е невѣзможно само за това.

Отъ горнитѣ исчисления испѣква на яве обстоятелството, че колкото е по-голѣмо числото на работнитѣ дни на машината, т. е. колкото повече дни работи прѣзъ годината, толкова и работата ѣ бива по-евтена. Въ приведенъ случай, ако машината, вмѣсто 5 дни, работеше 10 —, то разноситѣ по самата машина и постройка за неѣ (2 лева $-$ $135 = 137$ лева), щѣхъ да паднатъ на 10 дена, т. е. работний день на машината щѣше да бѣде по-евтенъ. А пѣкъ числото на работнитѣ дни на машината, зависѣтъ отъ пространството на земята на стопанина, или отъ количеството на суровий материялъ, когото прѣработватъ. Ето защо въ голѣмитѣ имения машинния трудъ пада по-евтенъ, отъ колкото рѣчния —, и ето защо голѣмитѣ имения иматъ по-голѣма сгода отъ замѣняванието на рѣчната работа съ машинна. Нѣ съ това ощо не е казано, че дребния земледѣлецъ, какѣвто е нашия, трѣбва да се откаже отъ благата, които принасятъ машинитѣ, напротивъ, той въ сѣдружие съ нѣколко свои сѣсѣди, може прѣкрасно да се ползува и отъ най-едритѣ машини. По горѣприведенъ начинъ, земледѣлеца може да си опрѣдѣли да ли не е му по износно да замѣни рѣчната жѣтва и сѣидба, рѣчното обрѣщание на сѣното, ронкание на царевицата и др. подобни работи, съ машина. Въ всѣко стопанство гдѣто истински се стопанствува рационално, а не само на думи, тѣзи исчисления ги има черно на бѣло.

Кога и какъ трѣбва да се копѣтъ дупкитѣ за посаждане на фиданки?

Споредъ Н. Гоше! (прочетъ овощаръ).

Обикновенно дупкитѣ за посаждане на фиданки се правятъ кръгли (валчести), нѣ ний ни-

кога не можемъ узна, казва прочутий Н. Гоше, защото именно е избрана тая форма, освѣнъ ако не е тя избрана само по навикъ. Споредъ мнѣнието на Гоше формата на дупката нѣма никакво значение. Всѣка дупка само тогава би била добра, ако би била достатъчно голѣма. Гоше употребява изключително квадратнитѣ (дюртъкошелиитѣ) дупки, защото направенитѣ опити сж показали, че такива форми на дупкитѣ, всѣкога облѣкчаватъ работата, а главното е, че повърхността на квадратнитѣ дупки е по-голѣмо отъ повърхността на валчеститѣ на $\frac{1}{4}$. Освѣнъ това растоянието отъ центра до крайнитѣ точки на периметра въ квадратната дупка е по-голѣма, отъ колкото въ кръглата, което нѣщо позволява по-добрѣ да се вмѣстятъ дългитѣ корени на фиданката. Въ малката квадратна форма на дупката по-дългитѣ корени се направляватъ къмъ кюшетата, когато това за да стане въ кръглата, трѣбва послѣдната, да се разшири доволно. — Тия причини сж достатъчни, за да се види на кои дупки трѣбва да се даде прѣдпочитание.

За ископаванието на квадратнитѣ дупки не се изисква толкова много врѣме, колкото врѣме се изисква за ископаванието на кръглитѣ; наистина че при ископаванието на първитѣ дупки се изважда повече прѣстъ, нѣ затова пъкъ тя се искарева по-бърже и по-леко, защото сѣпителната сила въ окръжността е по-голѣма, отколкото тая (сѣпителностъ) въ странитѣ на кръглитѣ. При ископавание на дупкитѣ не трѣбва никога да се забравя, че колкото мѣстото, което захваща дупката, е по-голѣмо, толкова повече почвата около дръвцето става по-ровка, въздуха ще има до коренитѣ по-голѣмъ пристѣпъ, влагата ще може по-дълго врѣме да се съхранява и на растението се дава възможностъ повече хранителни вѣщества да усвои и по-лесно да се прѣхрани — нѣща, които напълно може да се придобиятъ съ квадратнитѣ дупки.

Заедно съ ископаванието на дупкитѣ трѣбва да се погрижимъ и за нарежданието на ископаната отъ дупката прѣстъ. Прѣстъта отъ дупката се раздѣля на двѣ части: тая, която е отгорѣ се оставя на една страна, а долната на друга. Това има за цѣль, послѣ при заравяние на коренитѣ, горнята, по-богата съ хранителни вѣщества почва, да дойде отдолѣ, при самитѣ корени, а долната отъ горѣ. Въ врѣме на посажданието на фиданата е случая, когато може да се подобри прѣстъта около дръвцето, ако послѣдната е бѣдна съ хранителни вѣщества, или както казватъ нашиятъ хора „постала“. За тая цѣль се прибавя къмъ ископаната прѣстъ добрѣ изгнилъ оборски торъ, който слѣдъ като се размѣси добрѣ съ прѣстъта се заравя дръвцето. При поставянието на фиданата въ дупката, внимава се, коренитѣ му да додѣтъ, колкото се може въ това положение

и на такава дълбочина, каквито сж имали прѣди ископаванието. Това обстоятелство е много важно и при него се правятъ най-голѣмитѣ грѣшки.

Почти на всѣкадѣ е прието да се копажатъ дупкитѣ много рано прѣди засажданието и ги оставятъ така открити до самото посаждане на фиданата. Противъ това нѣма какво да кажемъ, ако то само нѣма тия именно лоши слѣдствия, че въ ископаната дупка отъ есенята до самата посадка прѣсъта измръзва прѣзъ зимата. Това спорѣдъ Гоше, е неправилно, затова именно, защото ползата отъ достатъчното дѣйствието на мразъ е твърдѣ незначителна, особено това се отнася до лекитѣ почви. Въ тѣжкитѣ обаче, почви такова едно дълго растояние, отъ ископаванието на дупката до посаждането на фиданата, е допостимо. Наистина, че отъ измръзванието на земята, увеличава се обема ѝ, нѣ това увѣличение е колко единъ напръстникъ, тъй щото и отъ еждѣ тая страна губятъ рано ископанитѣ дупки. „Азъ, говори Гоше, обаче не искамъ съвсѣмъ да настоявамъ, че прѣдварителното ископавание на дупкитѣ не е добро. Не! азъ говоря, че не е нужно цѣли мѣсеци да стои дупката безъ полза. Споредъ насъ, посажданието може да стане (извърши) тугакси слѣдъ ископаванието на дупката, стига само да сж съблюдени правилата при посажданието. Това ний говоримъ на основание опититѣ“.

Най-напрѣдъ се почва садението въ тѣжкитѣ глинести и непронускателни почви и се свършва съ лекитѣ и пѣсчливитѣ. Най-напрѣдъ се седи по високитѣ мѣста, гдѣто зимата и студоветѣ захващатъ по-рано и послѣ на по-нискитѣ. Всѣкога най-първо трѣбва да се почва съ садението на черешитѣ и сливитѣ и свършва съ крупитѣ, ябълкитѣ, чърницитѣ и др.

Въ България трѣбва посажданието да се извършва есенно и зимно врѣме. Една голѣма грѣшка, която се прави почти въ цѣла България е тая, че дръвчетата на пролѣтъ, слѣдъ като ги изваждатъ разнасятъ ги по цѣли дни изъ градоветѣ, за да ги продаватъ, отъ което коренитѣ имъ исхвалятъ и послѣ фиданитѣ не се хващатъ. Срѣщу това зло, което не е много голѣмо (ако не е исхнала много фиданата) се прѣпорѣчва да се държатъ коренитѣ на такива фиданки 1 — 2 дена въ вода, съ което срѣдство лесно се поправятъ.

Хр. Ив. Разсукановъ

За посаждане прѣдпочитайтъ увѣхнжли картофи.

Ако искате да получите по-доброкачественни и повече картофи, разбира се, при останали еднакви условия, то прѣди да ги посадите, оставете ги нѣколко врѣме на нѣкое провѣтриво мѣсто да увѣхнатъ, слѣдъ което пристѣпете къмъ посажданието имъ. Че това е вѣрно, подкрепява се

отъ многочисленнитѣ опити правени, както на нивитѣ, така и на изпитателното поле на земледѣлческото училище въ Chrudim (Бохемия). За разрѣшението на този въпросъ бѣ взети картофи отъ сорта „Daberské“. Половинага отъ картофитѣ на 20 Априль распрострели на тънакъ пласть на провѣтриво мѣсто и слѣдъ като исъхнали добръ, около 14 дни прѣди посажданието имъ ги нарѣзали, за да могатъ и самитѣ очи на картофитѣ да исъхнатъ както се слѣдва. Другата половина пъкъ отъ картофитѣ направо отъ зимника посадили на приготвеното за това мѣсто. Както първата, така и втората половина посадили на 7 М ъ въ редове на 40 ст. разстояние и на 10 ст. дълбочина. Не увѣхналиѣ картофи поникнали 4 дена по късно. Прѣзъ врѣме на растението имъ и двѣтѣ половини окопали два пѣти въ едно и сѣщо врѣме. На 26 Августъ прибрали картофитѣ и получили: отъ прѣсно посаденитѣ картофи отъ 1 ha—13,000 kg., а отъ увѣхнало посаденитѣ — 14,100 kg., значи 1100 kg. повече картофи, така сѣщо се явило различие и въ качеството на картофитѣ. Отъ прѣсно посаденитѣ картофи 10,600 kg. бѣе едри, а 2400 kg. — дребни; а отъ тѣзи, които прѣдварително бѣе оставени да увѣхнатъ, а подиръ сѣдени, получило се: 12,400 kg. едри и 1,700 kg. дребни (всичко 14,100 kg.). Значи отъ увѣхнало посаденитѣ картофи се получило 1,800 kg. повече едри, а 700 kg. по малко дребни, отъ колкото при прѣсно посаденитѣ.

Този опитъ най-нагледно даказва, какво значение има оставянието картофитѣ прѣди посажданието имъ на провѣтриво мѣсто да увѣхнатъ даже поисъхнатъ.

Нови открития по запазването на оборския торъ.

Какъ става запазването на оборския торъ, това всѣки знае, или поне мисли че знае. Нъ понеже оборския (хлѣвския) торъ играе една твърдѣ важна роля въ стопанството, то заради това още отъ отдавна сѣ почнали да се занимаватъ не само частнитѣ земледѣлци, нъ и агрикултурхимицитѣ съ въпросътъ: какъ по-добрь да се запази торътъ отъ всѣкакви поврѣди, та да може напълно безъ загуба да послужи въ почвата за храна на растенията, както и за подобрене физическитѣ свойства на самата почва. За тази цѣль до днешенъ день се знаеше; че най-добрь ше бѣде, ако торътъ се полива съ пикочъта, ако се покрива съ прѣстъ, торфъ, гипсъ, калиеви соли, минерални киселини, желѣзенъ витриолъ и пр. Употрѣблението на всичкитѣ горѣизброени вещества ставатъ за запазването испаряването на амонияка, както и за консервиране органическото вещество отъ разлагание. Нъ сега излиза Prof. D-r. Soxhlet, директора на земледѣлческото отделение при Мюнхенското Тѣхническо училище и обнародва нови издирвания по запазването на торътъ. Сѣщитѣ издирвания не отдавна се искаха и обнародваха въ „Illustrierte Landw. Zeitung“ отъ Prof. D-r. M. Maercker въ Халле, който съ опита на ржка иска да събори до сега владѣщото мнѣние по запазване на оборския торъ и прѣпорѣчваше правението на подобни опити отъ всичкитѣ изпитателни станции, за да се докаже сѣщността на работата.

Ето въ нѣколко точки мнѣнието, основайки се на опити, на Prof. D-r. Soxhlet по този въпросъ:

1. Смѣсенитѣ екскременти на говедата се състожатъ повече отъ половината, даже до $\frac{3}{4}$ отъ твърди и до $\frac{1}{4}$ отъ пикочъ, или течни екскременти. Нъ отъ най-цѣлнитѣ хранителни материй на смѣсенитѣ извержения (пикочъта и твърдитѣ части), азотътъ принадлежи обратно на горното, въ по-голѣмата си частъ, даже и до $\frac{3}{4}$ на пикочъта.

2. Дѣйствието на азота отъ смѣсенитѣ екскременти почива исклучително на дѣйствието на онзи азотъ, който се намира въ пикочъта и този азотъ дѣйствува като амониякаленъ азотъ.

3. Отъ азота въ изверженията (твърдитѣ) не трѣбва да се очаква никакво дѣйствие, а даже по нѣкой пѣтъ употребявани извержения като азотенъ торъ, дѣйствуватъ даже врѣдно, т. е. намаляватъ дохода. Това, както и загубата на азота при зрѣнието на торътъ, произлиза отъ това, че твърдитѣ извержения и сламата като постелж, сѣ носители на бактерий, отъ които нѣкои прѣобращатъ амонияка въ азотна киселина, а други разяждатъ образуваната азотна киселина и освобождаватъ елементаренъ азотъ. Това дѣйствие може да стане и върху онази азотна киселина, която се намира въ почвата (отъ това произлиза едно обѣдняване на почвата).

Значението на твърдитѣ извержения като торъ, почива главно на това, че тѣ съдържатъ почти цѣлото количество фосфорна киселина, която се намира въ храната и защото той се състои отъ много добрь раздробени части отъ храната, които даватъ най-добрия хумусъ, а съ послѣдния — извѣстно ни е, че плодородието на почвата се повдига значително. Слѣдователно твърдитѣ извержения сѣ торъ, който доставя на почвата главно: фосфорна киселина и увеличава количеството на хумуса ъ.

4. Опититѣ на Soxhlet върху кравешката пикочъ доказватъ, че: а) прѣсната пикочъ не съдържа амониякъ (съ исклучение на човѣшката), нито азотна киселина (това може да бѣде само когато кравитѣ се хранятъ съ много цвѣкло); в) пикочния азотъ бързо се прѣобрѣща въ лѣтлива въгнеливо — амониячна солъ и то толкось по-бързо, колкото е по-голѣма повърхността на течността по отношение къмъ массата и колкото е по-висока температурата; d) въ затворени сѣдове не може да стане загуба на амониякъ и никаква загуба на азотъ; e) въ една съвършенно разложена, нъ въ затворенъ сѣдъ запазена пикочъ до 90 % отъ цѣлото количество азотъ се намира въ форма на амониякъ и f) при разлагание на кравешката пикочъ, нито въ отворени, нито въ затворени сѣдове не се образува азотна киселина, така щото не е възможно едно разлагание на такава и освобождаването елементаренъ азотъ.

5. Кравешката пикочъ, която е съхранена въ една яма, която е непропостлива и добрь затворена, отнася се сѣщо, тѣй, както пикочъта, която е съхранена въ затворенъ сѣдъ; тя съдържа даже и при лѣтната горѣщина 90 % отъ цѣлия азотъ, т. е. възможния максимумъ въ форма на амониякъ — нормалното количество азотъ на прѣсната кравешка пикочъ и никаква азотна киселина. Въ закритата, нъ не провѣтрена яма, образува се толкось амониякъ изъ азотнитѣ съединения на пикочъта, както и въ отворени сѣдове, или на торѣщето, нъ обсегаителствата за извѣтривание на амонияка сѣ твърдѣ неблагоприятни, защото повърхността,

отъ която става испарението къмъ количеството на течността е малка и покриването се доближава до онова покриване, което правимъ на малките опитни сѣдове. Ниската температура, както на свобода, така и въ ямата не позволява извѣтриването на амонияка. Понеже тукъ не става никакво образуване на азотна киселина, то не става и никакво разрушение на такава и никакво излитаване на свободенъ азотъ.

6. Голѣмитѣ загуби на азотъ, които достигатъ до $\frac{1}{4}$ и повече при лѣжението на оборския торъ, произлизатъ главно отъ излитаването на амонияка, защото на торището съществуватъ твърдѣ згодни условия за това, напр. оборския торъ е една твърдѣ пореста масса, даже и когато е истъпанъ, съ твърдѣ голѣма повърхностъ, която всѣки пътъ се срѣща съ въздухътъ. Понеже стои откритъ на въздуха, загрѣва се отъ слънцето, а така сѣщо и вслѣдствие на ферментацията, така щото бива по-топлъ отъ окръжающия го въздухъ и по-топлъ, отъ колкото пикочѣта въ ямата. Покрай тази загуба съществува още една, която се помѣна под № 4, и която не е сѣщо безъ значение, именно: образуването на азотната киселина и разяждането ѝ чрѣзъ бактерийтѣ отъ твърдитѣ екскременти и сламата. Къмъ тѣзи непрѣдодими случаи дохожда и избѣгващата азотна киселина съ помощта на торовата чорба. Тѣзи сѣ често пѣти по-голѣми и даже по-лоши загуби, защото заедно съ азота се отнася и една извѣстна частъ отъ фосфорната киселина и калия.

7. По настоящемъ владѣющето мнѣние относително правилното запазване на торътъ е било това: пикочѣта, трѣбва да се хвърли винѣги върху торътъ и да се изнася за мокрене на ливадитѣ и нивитѣ само тогава, когато по никакъвъ начинъ не може да служи за мокрене на торътъ. Най-добръ е, когато въ стопанството се употребява толкосъ постеляжъ, щото да може тя да попие всичката пикочъ. На торището торътъ трѣбва да се тѣче и трѣбва да бѣде винѣги влаженъ, заради което трѣбва да се полива съ пикочѣта и онази чорба, която истича отъ него на торището.

8. Тѣзи горѣпомѣнати принципи за сега сѣ вече съвършено невѣрни и на тѣхното мѣсто трѣбва да се поставятъ слѣдующитѣ:

Пикочѣта трѣбва да се събира въ ями, нѣдѣто не загубва никакъ отъ силата си, нѣ не върху торѣтъ, нѣдѣто тя загубва една голѣма частъ отъ дѣйствието ѝ.

Трѣбва така да се направи, щото постелята да погиза по възможностъ по-малко пикочъ, а всичката да се слива въ ямата, която се намира въ хлѣвѣтъ, или вънъ отъ него. Задачата на стопанството не е: да смѣсва лайната, постелята и пикочѣта въ една смѣсъ, която да се запазва догдѣто бѣде употребена за торъ, нѣ неговата задача е: хранителнитѣ материй, които се намиратъ въ твърдитѣ и течнитѣ извержения да се доставятъ на растенията по най-добъръ начинъ. *А това може да стане, когато пикочѣта, която е едничното вещество, което доставя дѣйствующъ азотъ, се запази най-добръ.* Погрѣшно е въобще запазването на една течностъ на купъ; течноститѣ се запазватъ и събиратъ въ сѣдове и то затворени, ако главната цѣль е прѣдпазването отъ испарението. Даже и за транспортирането на пикочѣта, пикочнитѣ кола сѣ по-сгодни, отколкото колата, въ които се прѣкарва торѣтъ. *Най-лошото*

нѣщо за сега е прѣсканieto на пикочѣта върху торѣтъ. Торѣтъ дѣйствува върху прѣминващата чрѣзъ него пикочъ, амонияко-загубвающъ и това, което остане въ него чрѣзвръща се въ азотна киселина и послѣ тази се разлага отъ дѣйствието на бактерийтѣ, които се намиратъ въ твърдитѣ екскременти и постелята.

9. *Бѣдѣщето на правилното запазване на хлѣвския торъ ще лѣжи въ възможностъ съвършенното отдѣляние на лайната и пикочѣта, както при добиванieto, така и при запазването имъ. Лайната (твърдитѣ извержения) заедно съ постелята принадлежатъ къмъ купѣтъ на торището, а пикочѣта — едничния изворъ на азота, въ ямата за пикочъ.* Единъ хлѣвъ, който да съответствува на това изискване, както и единъ видъ постеля и направата на добра пикочна яма съ малкъ диаметръ и достатъчно съдържание, ще бѣде разрешението на въпросѣтъ. Азотнитѣ загуби, които произлизатъ отъ постелята и твърдитѣ екскременти сѣ незначителни. Навѣрно, при запазването на торѣтъ на единъ сухъ купъ, отдѣляющия се азотъ чрѣзъ разлагане на торѣтъ ще бѣде по-цѣненъ, отъ колкото сега върху едно мокро торище, кѣдѣто азота се отдѣля чрѣзъ гниение. Искане ли се едно изгниване на постелята съ цѣль за образуване на хумусъ, тогава нужното ферментирание може да се постигне чрѣзъ мокрене на торѣтъ. Пикочѣта, която се запазва отъ загуби на азотъ въ пикочната яма, може да се смѣси прѣди употреблението на изверженията за торение, или пъкъ може да се употребѣи отдѣлно за торение. Течното торение заслужа прѣдпочитание, понеже то е най-добрия начинъ въобще за торение. Или пъкъ твърдитѣ извержения трѣбва да се употребяватъ исклучително като фосфоренъ торъ и хумусъ, а пикочѣта, когато се отнася до торението съ азотъ и калий.

Приготовление на ликйори отъ прѣсни плодове.

Подъ името ликйори се разбиратъ такива спиртливѣ питиета, които се приготвяватъ отъ обикновена ракия, или спиртъ съ прибавление на миризми, а подиръ подсладени съ захаръ. Такива сладки ароматизирани ракии се пиятъ съ много голѣма охота почти въ всички народи, затова приготвянето имъ е взело и взема много голѣми размѣри. Приготвянето имъ не е никакъ трудно, но прѣдъ видъ, че то трѣбва да става съ рецепти — въ извѣстни пропорции, то сѣ малко лицата (ракажици, винари и пр.), които знаатъ приготвянето имъ. По другитѣ страни има за това цѣли томове, като ръководства, когато у насъ приготвянето имъ се държи или въ тайна, или не се приготвяватъ, а се даватъ на външни производители цѣли грамади пари.

При приготвянето на ликйоритѣ, главното нѣщо е приготвянето (добиванieto) на аромата, което става по 3 начина: 1) чрѣзъ дистилация, 2) екстракция и 3) чрѣзъ есенции или тинктури. При първий начинъ аромата се получава отъ аромат. вѣщества, чрѣзъ врание (дистилиране), при вторий — чрѣзъ измукване на алкоолъ и пр., а третий начинъ ликйоритѣ се приготвяватъ чрѣзъ приготвени аромѣ било въ видъ на масла, или на разни есенции.

Изобщо за ликйоритѣ ний ще говоримъ по послѣ, като ще направимъ извлечение отъ „August Gaber-овата книга за фабрикацията на ликйоритѣ“, която съдържа най-новитѣ обширно написани начини за тази фабрикация. За сега ще дадемъ на читателитѣ си извлечение само за плоднитѣ ликйори, които могатъ да се приготвятъ не

само от винари и ракаджии, но и от любители — хазяи.

Плодните ликйори, особено тѣзи, които сж приготвени въ време до като плодовете сж още прѣсни, сж едни отъ най-добрите и приятните. Въ тѣхъ се запазва вкуса на плода, който е употребенъ за тази цѣль, така щото кога пие чело-вѣкъ подобенъ ликйоръ получава една приятностъ и го кара да мисли, че пие ракия съ мезе отъ плодѣтъ, който му се харесва, а вънъ отъ това, тѣзи ликйори иматъ приятна расхладител-ностъ. Въ чуждий свѣтъ плодните ликйори сж известни подъ името ратафии.

Най-добръ е приготвляването имъ да става въ време, когато плода е добръ узрѣлъ — прѣсентъ. Но ако се случи да нѣмаме тогава време, то можемъ да си запазимъ материала за по-послѣ. Въ този случай се запазва само истисканий сокъ отъ плодовете, което става, като се взематъ добръ узрѣлитѣ пло-дове, смачкватъ се, истиска се сокътъ имъ и се залива съ алкоолъ въ пропорция 4 : 1 т. е. на 4-ри части сокъ се при-бавя една часть алкоолъ. Запазенъ така сокътъ може да се употребява прѣвъ цѣлата година, само че при работенето трѣбва да се взема подъ внимание употребеный алкоолъ. Опи-санитѣ по-долу начини сж за прѣсни плодове. Приготвляване-то имъ е дадено за въ малко количество, така щото може всѣ-ки да си направи отъ който иска.

Ягодовъ ликйоръ.

1) Ягоди	6·8 литри.
2) Чистъ спиртъ	4·6 "
3) Вода	3·4 "
4) Захаръ	4·5 килгр.
5) Канелова тинктура	—50 грам.

Узрѣлитѣ прѣсни ягоди се очистватъ отъ опашчиците и чашките, размачкватъ се добръ и се заливатъ съ спирта (ал-коола), като се държатъ така 8 дена. Течността се избистря въ това време и се отлива; останалата каша се иецѣжда до-бръ, течността се филтрира и се прибавя къмъ първата. Слѣдъ това захаръта се растворя въ водата и, като поистине, се раз-мѣсва добръ съ първата течностъ, подиръ което се прибавя вече тинктурата. Боядисва се съ кашенелева боя, въ червено, ако не е, разбира се, достатъчно червенъ.

Малиновъ ликйоръ

Малини	5·75 литри.
Алкоолъ	5·02 "
Вода	2·28 "
Захаръ	3 килогр.
Канелова тинктура	—50 грамма.
Теменугова "	—50 "

Малинитѣ се размачкватъ добръ съ ржцѣ, или съ дърве-но мачкало (журулектъ), кашата се истиска прѣвъ едно ленено платно. Останжлото въ платното се залива съ $\frac{1}{2}$ литра вода, разбърква се много добръ и пакъ се прѣцѣжда. Получената течностъ (макаръ мжтна) се смѣсва съ алкоола, държи се 8 де-на и тогава се прѣцѣжда (филтрира). Захаръта се растворя въ останжлата вода, прѣцѣжда се (ако не е бистра) и тогава се размѣсва съ първата течностъ, а подиръ разбъркването се прибавятъ тинктуритѣ.

Ликйоръ отъ дюли.

Дюли (смачкани на каша)	5·75 литри.
Алкоолъ	4·06 "
Вода	1·01 "
Захаръ	2 килогр.
Теменугова тинктура	—50 грамма.
Канелева "	—10 "
Бергамотова "	—10 "

Дюлитѣ се настѣргватъ, размачкватъ и кашата се прѣсу-ва (истиска се добръ). Получената гѣста течностъ се смѣсва съ алкоола, като се държатъ заедно 8 дена. Подиръ истича-нието на горното време, смѣстътъ се филтрира (прѣцѣжда): захаръта се растворя въ водата и тогава се размѣсватъ двѣтъ като имъ се прибавятъ тинктуритѣ.

(Слѣдва).

Курсъ по Райффайзеновитѣ земледѣлчески дружества.

На 22-й Декемврий м. г. централното управление на Чехскитѣ кредитни земледѣлчески дружества устроило курсъ, за запознавание съ организацията и администрацията на землед. дружества по системата на Райффайзена. Курса се държалъ въ гр. Греггов (Моравия) въ помѣщенieto на та-мощното земледѣлческо училище. Въ него взѣли участие 79 души, отъ които 78 биле отъ Моравия, а 1 отъ Силезия. За забѣлѣзване е, че по-големата часть отъ курсиантитѣ биле селски кметове, учители, свѣщенници и чиновници по разнитѣ дружества. Курса билъ откритъ отъ подпрѣдсѣда-теля на централното управление Г-нъ Д-ръ Jan Nolba. Курса излѣзълъ много сполучливъ. Главната заслуга за то-ва иматъ Г-нъ Uhlir, ревизоръ при централното управлението и Г-нъ Проф. Jos. Neoral, първий отъ тѣхъ много практически запозналъ курсиантитѣ съ счетоводството и дѣловодството при тѣзи дружества. Този курсъ е най-добро доказателство, че земледѣлцитѣ въ тѣзи страни съзнаватъ своето печално положение и готови сж да пригърнатъ всички прѣдлагаеми срѣдства, само и само да подобрятъ. що годѣ незавидното си положение.

Понеже и у насъ вече се чувствува нуждата отъ ед-ни подобни кредитни учреждения, даже тукъ тамъ се яви желание за основаването имъ, то не ще бжде злѣ, ако се устрои подобенъ курсъ при нѣкое отъ земледѣлческитѣ ни училища. Трѣбва да признаемъ, че първата спѣнка която ще се срѣщне слѣдъ основаването имъ е, липсването на лица подготвени да ръководятъ управлението на тѣзи дружества.

Отстраняване блатний вкусъ у рибата.

Извѣстно е, че рибата произходяща отъ блата, изъ не-чистени рѣки, потоци и т. н. има единъ неприятенъ вкусъ, даже и мерисъ, извѣстенъ подъ името „блатенъ“, който често пжти прави рибата негодна за употребление. От-странението на този вкусъ става така: рибата прѣди да се готви, оставя се да кисне около 1 часъ въ студена вода, въ която се туря около 1 шепя (кривачка) счукани дървени въглища. Рибата така приготвена всѣки пжтъ изгуб-вала блатний си вкусъ.

Ново срѣдство противъ филосерата.

Господинъ Dubois е съобщилъ въ Парижката академия на наукитѣ, че той е изнамѣрилъ единъ микроорганизъмъ, който дѣйствува смъртно на много нисши насѣкоми, а особено на филосера-та. Споредъ опититѣ, които е направилъ Dudois се указва, че този микроорганизъмъ дѣйствува

различно върху живота на филоксерата, а най-голямо влияние указва почвата и атмосферата. За осветление на въпроса Dubois е направил слѣдующиятъ опитъ:

Взълъ 4 вкоренени прѣчки, които сж биле много заразени съ филоксера отъ които 2 е посипалъ съ неговия микроорганизъмъ, а другитѣ двѣ непосипалъ слѣдъ което ги оставилъ по отдѣлно въ кълняеми апарати. Слѣдъ 5 дена вкоренитѣ прѣчки, които сж биле посипани съ микроорганизма не се забѣлѣзвала нито една жива филоксера, когато на другитѣ и подиръ дълго врѣме още филоксерата живѣла.

Опититѣ съ новото срѣдство противъ филоксерата се продължаватъ.

Земледѣлческия варрантъ въ Франция.

Кабинета на Meline за осъществяването на своята широка аграрна программа, надѣва се мѣжду другото, още тази зимна сессия да прокара въ парламента законъ върху залагането на земледѣлческитѣ продукти и запаси. Слѣдъ като още миналото лѣто W. Dalaunay бѣше внесълъ въ камарата едно мнѣние за земледѣлческия варрантъ, правителството въ Франция поднело на утвърждение единъ подобенъ проектъ, прѣдставенъ отъ висшия земледѣлчески съвѣтъ. И двѣтѣ тѣзи искания сж биле дадени за разглеждане на една специална комиссия. Както се искава Meline въ своята послѣдна рѣчь, съ помощта на варрантирането на земледѣлческитѣ продукти, ще може да се избѣгне спекулацията на дребнитѣ търговци. За да може варранта да бѣде полезенъ за всички, трѣбва да се направи така, щото всѣки да може да залага своитѣ продукти и при това туй нѣщо трѣбва да става евтино. На основание на това правителството отказва направата на специални хамбари за хранитѣ, като разширява варранта почти на всичкитѣ земледѣлчески произведения, съ изключение само на живитѣ животни. Всичкитѣ заети продукти оставатъ въ помѣщенията и на отговорността на притежателитѣ. За залагане могатъ да се допустнатъ: жито и то на стеблото или овършано, сухи зеленчуци, животински и растителни сурови материй, текстилна стока, маслосѣдържащи зърнени храни, вино, овошно вино, спиртъ, суровитѣ продукти на бубарството и най-послѣ произведения и отъ горнитѣ. Всичкитѣ варрантирани запаси оставатъ като залогъ при заимодавцитѣ до като не се освободжтъ отъ варранта. Всичкитѣ прѣдмети трѣбва да бѣдѣтъ прѣдварително подсигорени при нѣкое застрахователно дружество. Всѣки продуцентъ, който поврѣди заложенитѣ продукти, или намали нѣкакъ тѣхната стойностъ, се наказва като злоупотребителъ. Варранта може да се освобождава срѣщу дисконтъ и по рано отъ срокътъ. Вслучай на неосвобождение отъ варранта нѣкой прѣдметъ до срокътъ, заимодавецътъ може да продаде прѣдметътъ, за да си прѣхване дължимата му сума. За да може да стане залагане на земледѣлчески продукти, трѣбва да се направи при Мировий Сѣдия едно условие. Въ сжщото се вписватъ всичкитѣ заложени прѣдмети и то точно по качество, каквина, гдѣ се запазватъ, както и до кога ще трае залагането имъ.

За всичко това ще трѣбва да се заплати най-много до 50 ст. и при това заложителя ще има право да си вземе копие отъ сѣдята за заложенитѣ прѣдмети. Тази хартия може да минава сжщо като търговска книга. Публичнитѣ кредитни учреждения могатъ да я взематъ безъ да иска нѣкаква гаранция отъ двѣ честни и състоятелни лица.

Между земледѣлческитѣ кръгове въ Франция се явява едно движение, което прѣдлага приемането за варрантъ и живия инвентаръ (добитъкъ). Какво ще произлезе отъ този проектъ въ парламента, още не се знае, нъ всѣки случай върва се да се приеме, защото комиссията за разглеждането му се състои отъ вѣщи лица и довѣрени на правителството.

Гроздобера въ Италия прѣзъ 1897 год.

Лозята въ Италия сж дали тази година много по-голямъ приходъ, отъ колкото лани. По-качество тази годишната грозде може да се отбѣлѣжи като добро.

Слѣдующитѣ цифри показватъ полученото количество хектолитри мжстъ отъ тази годишната беридба въ сравнение съ миналогодишната виноберма.

	1896 год. хекто-литри	1897 год. хекто-литри
Пиемонтъ	2,619,350	3,281,900
Ломбардия	990,380	951,900
Венеция	944,820	821,000
Лигурия	242,100	322,400
Ямилія	1,986,860	1,356,700
Умбрия	1,933,060	2,161,200
Тоскана	2,845,530	2,300,400
Латиа	1,120,170	1,400,200
Южна Италия Адриатическо море	6,590,500	5,774,500
Южна Италия Срѣдиземно море	3,766,950	3,298,400
Сицилия	4,680,240	3,544,600
Сардиния	609,280	745,300
Всичко въ Кралств.	28,396,240	25,958,500

Министерство на Търгов. и Земледѣлието.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 7094

Прѣдъ видъ, че приближава врѣме да се вниза чуждестранно бубено сѣме за прѣдстоящия бубохранителенъ сезонъ, Министерството на Търговията и Земледѣлието, обявява на интересующитѣ се сѣмепроизводители и търговци на бубено сѣме, че абсолютно ще забрани да се продава въ Княжеството всѣко бубено сѣме, което при контролата се окаже, че съдържа единъ само корпюскюль (побринено тѣлце), или пъкъ не отговаря на дру-

гитѣ условия, упомянути въ чл. 4-й отъ правилника за прилаганieto на закона за повдиганieto на копринената индустрия.

София, 22 Декемврий 1897 год.

Главенъ Секретарь: Хр. А. Фетваджиевъ.

Министерство на Търговията и Земледѣлието

КОНКУРСЕНЪ ИСПИТЪ

№ 95

Министерството на Търговията и Земледѣлието обявява на интересующитѣ се, че на 9-й Февруарий т. г. при Винарското Земледѣлческо Училище въ гр. Плѣвенъ ще се произведе конкурсенъ испитъ за заемане вакантна дѣлжностъ Врѣмененъ Районенъ инспекторъ по лозарството въ Търновскій окръгъ.

Кандидатитѣ за тая дѣлжностъ трѣбва да отговарятъ на слѣдующитѣ условия:

1) Да сж свършили най-малко съ добъръ успѣхъ пълния курсъ на нѣкое лозарско училище въ странство, или же мѣстнитѣ земледѣлчески училища.

2) Да сж практикували по лозарството най-малко двѣ години.

Отговоряющитѣ на тѣзи условия кандидати трѣбва да испратятъ своитѣ документи въ Министерството на Търговията и Земледѣлието най-късно до 1-й Февруарий т. година.

Слѣдъ прѣгледванието на прошенията и приложенитѣ къмъ тѣхъ документи отъ земледѣлческия съвѣтъ, Министерството ще съобщи кои кандидати се допущатъ на конкурса.

Конкурсния испитъ ще се държи отъ мате-риала по лозарство — винарство и овощарство въ размѣръ, прѣдвиденъ въ програмата на Плѣвенското Винарско Земледѣлческо Училище, като се обръща особенно внимание на болѣститѣ на лозята, културата и присажданieto на Американскитѣ лози и състоянието на лозарството и филуксера въ Търновскія окръгъ.

гр. София 13 Януарий 1898 година.

Главенъ Секретарь: Хр. Ат. Фетваджиевъ.

ЯВЯВА се на всички наши лозари, че редакцията може да имъ достави книгата: „Рѣководство по лозарството“ отъ Хр. С. Георгиевъ, като испратятъ стойността на книгата—3 лева и 40 ст. за пощенски разноси по испращанieto.

ОТКРИТА ПОДПИСКА НА 1898 ГОДЪ НА ЖУРНАЛЪ

XIV
ГОДЪ ИЗДАНИЯ
1898 г.

НОВЪ

XIV
ГОДЪ ИЗДАНИЯ
1898 г.

иллюстрированный двухнедельный вѣстникъ современной жизни политики, литературы, науки, искусства и прикладныхъ знаний

за 24 рубля

безъ всякой доплаты за пересылку премій, подписчики „НОВИ“ получаютъ въ 1898 году, съ доставкою и пересылкою за границу слѣдующія шесть изданій:

1) ЖУРНАЛЪ Н О В Ъ 24 выпуска въ форматѣ наибольшихъ европейскихъ иллюстрацій	2) Особый иллюстрированный отдѣлъ МОЗАИКА (24 выпуска). составляющій какъ бы самостоятельный журналъ по прикладнымъ знаниямъ, вмѣщающій въ себе 16 рубрикъ.	3) ЖУРНАЛЪ ЛИТЕРАТУРНЫЕ семейные В Е Ч Е Р А (Отдѣлъ для семейнаго чтенія) 12 ежемесячныхъ книжекъ романовъ и повѣстей
4) ВОСЕМЬ Переплетенныхъ томовъ полнаго собранія сочиненій И. И. Мельникова (Андрея Печерскаго)	5) ЧЕТЫРЕ Переплетенные тома полнаго собранія сочиненій Вл. Ив. Даля (Казака Луганскаго)	6) ДВѢ РОСКОШНО Переплетенныя книги, формата in-folio, „Живописной Россіи“, посвященныя описанію Москвы и Москов. промышленности.

ГODOВАЯ ПОДПИСАНАЯ ЦѢНА за всѣ выше-объявленныя изданія съ пересылкою за границу.

24 РУБ.

Согласно почтовымъ правиламъ, за пересылку двухъ книгъ „Живописной Россіи“ уплачивается только до русской границы Дальнѣйшая пересылка, производится за счетъ подписчика, при чемъ плата за нее взыскивается на мѣстѣ назначения въ иностранному тарифу почтовому одновременно съ доставленіемъ книгъ. Разсрочка платежа допускается, при чемъ при подпискѣ должно быть внесено не менѣе 6 руб.; остальные же деньги могутъ высылаться по усмотрѣнію подписчика ежемесячно, по 3 руб. до уплаты всѣхъ 24 руб. При подпискѣ въ разсрочку безплатныя преміи высылаются только по уплатѣ всей подписной суммы.

КЪ СВѣДѢНІЮ ГГ. НОВИХЪ ПОДПИСЧИКОВЪ НЕ ПОЛУЧАВШИХЪ „Н О В И“ ВЪ 1897 ГОДУ.

Лица, не состоявшія подписчиками „НОВИ“ въ 1897 году и не имѣющія еще первой половины СОЧИНЕНІИ АНДРЕЯ ПЕЧЕРСКАГО и первой половины СОЧИНЕНІИ В. И. ДАЛЯ, могутъ, подписываясь на „НОВЫ“ въ 1898 году, получить первые шесть томовъ (т. е. томы 1 по 6) сочиненій А. Печерскаго и первые шесть томовъ (т. е. томы 1 по 6) сочиненій В. И. Даля, вмѣсто томовъ, выдаваемыхъ въ 1898 году прежнимъ подписчикамъ. Вторая же половина сочиненій, какъ А. Печерскаго, такъ В. И. Даля, будетъ выдана этимъ новымъ подписчикамъ въ 1899 году, въ чемъ редакция теперь же и принимаетъ передъ ними обязательство.

Новые подписчики на „НОВЫ“ 1898 года, т. е. лица, не бывшія подписчиками на журналъ въ минувшемъ 1897 г., при уплатѣ за 1898 г. 40 рублей, вмѣсто 24 руб., могутъ получить въ 1898 г.

всѣ 14 томовъ полнаго собранія Андрея Печерскаго и всѣ 10 томовъ полнаго собранія сочиненій В. И. Даля, а также и тѣ двѣ переплетенныя книги „Живописной Россіи“, которыя выдавались подписчикамъ въ 1897 году; значить вмѣсто двухъ книгъ „Живописной Россіи“, они получаютъ четыре переплетенныя книги этого изданія и, вмѣсто 12 томовъ сочиненій А. Печерскаго и В. И. Даля, 24 тома.

Отъ г. г. болгарскихъ подписчиковъ подписка на „НОВЫ“ принимается у г. Хр. М. Златоустова въ Бургасъ (Болгария) и въ главной конторѣ періодическихъ изданій Товарищества М. О. Володь въ С. Петербургъ (Россія) Гостинный дворъ № 21.

Подробныя объявленія высылаются изъ С. Петербурга безплатно по вашему требованію.